

واحد علوم و تحقیقات

مجله

مدیریت بازاریابی

شماره ۸ - بهار و تابستان ۱۳۸۹

بررسی تاثیرات شایستگی نام تجاری بر وفاداری مشتریان دو بانک ملی ایران (دولتی) و بانک پارسیان (خصوصی)

* دکتر مهرداد حسن زاده
** علی قدیری

چکیده

شرکتها در قرن ۲۱، دچار تغییرات بسیار شده‌اند. امروزه دیگر هیچ موسسه‌ای که بر حسب تصادف و شансمنتظر فروش کالاهای خود باشد، عملاً در صحنه تجارت باقی نخواهد ماند.

بی‌گمان امروزه مهمترین دغدغه ذهنی هر ارائه دهنده‌ای یافتن مشتری و در نهایت حفظ و ایجاد وفاداری در مشتریان است. شرکتها بدون مشتریان وفادار نمی‌توانند به اهداف خود برسند. بنابراین کسب تعهد مشتری، رضایت مشتری و ایجاد وفاداری در مشتری، یکی از

* استادیار، عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی (mer_hasan@yahoo.com)
تهران - خیابان آزادی - روپروری خیابان دکتر قریب - دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی

** داشت آموخته کارشناسی ارشد مدیریت بازرگانی (گرایش بازاریابی) دانشگاه آزاد اسلامی، واحد قزوین
قزوین - بلوار نخبگان - دانشگاه آزاد اسلامی واحد قزوین

نویسنده مسئول یا طرف مکاتبه: دکتر مهرداد حسن زاده

مهمترین اهداف شرکتها است . شایستگی نام تجاری فواید بسیاری مانند کسب تعهد مشتری، رضایت مشتری، وفاداری مشتریان ، افزایش توصیه شفاهی و کاهش رفتارهای متغیر توسط مشتریان راضی و متعهد در اجتماع دارد . این مقاله به بررسی مفهوم شایستگی نام تجاری و اهمیت آن و اینکه تعهد ، رضایت و در نتیجه وفاداری مشتریان چه نتایجی برای شرکتها در برخواهد داشت ، می پردازد و در نهایت ، راهکارهایی برای ارائه خدمات بهتر و کسب وفاداری مشتریان ارائه شده است .

اطلاعات تحقیق با روش پیمایشی گردآوری شده و با روش همبستگی (روش معادلات ساختاری) بررسی شده است . طرح تحقیق علی - تطبیقی بوده و اطلاعات از ۵۳۴ نمونه که به تعداد مساوی میان مشتریان در دو نوع بانک به روش تصادفی ساده جمع آوری شده و نتایج بدست آمده در شعب بانک ملی ایران و بانک پارسیان در شهر قزوین نشان می دهد که : افزایش "شایستگی نام تجاری" دارای تاثیر مستقیم و معناداری بر افزایش "رضایت مشتری" در بانک ملی ایران و بانک پارسیان می باشد .

افزایش "شایستگی نام تجاری" دارای تاثیر مستقیم و معناداری بر افزایش "تعهد عاطفی" و "تعهد مستمر" در بانک ملی ایران و بانک پارسیان نمی باشد .

افزایش "رضایت مشتری" دارای تاثیر مستقیم و معناداری بر افزایش "توصیه شفاهی" و کاهش "تغییر تمایل" در بانک ملی ایران و بانک پارسیان نمی باشد .

افزایش "تعهد عاطفی" دارای تاثیر مستقیم و معناداری بر افزایش "توصیه شفاهی" در بانک ملی ایران و بانک پارسیان می باشد .

افزایش "تعهد عاطفی" دارای تاثیر مستقیم و معناداری بر کاهش "تغییر تمایل" در بانک ملی ایران و بانک پارسیان نمی باشد .

افزایش "تعهد مستمر" دارای تاثیر مستقیم و معناداری بر کاهش "تغییر تمایل" در بانک ملی ایران و بانک پارسیان نمی باشد .

افزایش "رضایت مشتری" دارای تاثیر مستقیم و معناداری بر افزایش "تعهد عاطفی" در بانک ملی ایران و بانک پارسیان می باشد .

واژگان کلیدی :

شایستگی نام تجاری^۱ ، رضایت مشتری^۲ ، تعهد عاطفی^۳ ، تعهد مستمر^۴ ، توصیه شفاهی^۵ ،
تفصیل تمایل^۶ ، وفاداری مشتری^۷ ، رفتار مشتری^۸.

-
1. Brand Credibility
 2. Satisfaction
 3. Loyalty Commitment
 4. Continuance Commitment
 5. Word Of Mouth Recommendation
 6. Switching Propensity
 7. Customer Loyalty
 8. Customer Behavior

مقدمه

عصر کنونی دوره تحولات شتابنده و غیرقابل پیش بینی است. امروزه همانند دیروز نیست و یقیناً فردا متفاوت از امروز خواهد بود. بنابراین، پایبند بودن به استراتژی‌های امروز خطرناک است. کشورهای در حال توسعه باید در استراتژی‌ها و سیاست‌های تجاری و بازرگانی خود تجدید نظر کنند، چرا که در صورت عدم بکارگیری استراتژی‌های جدید و متناسب با شرایط محیط کنونی، موقعیت رقابتی آنها تضعیف خواهد شد. (Kotler, 2001, ۱۳۷۸، ۱) امروزه تنها سازمان‌هایی در عرصه رقابت از موقعیت مناسبی برخوردارند که محور اصلی فعالیت خود را تامین خواسته‌های مشتریان و اراضی نیازهای آنان قرار داده‌اند. (کرازی، ۱۳۷۸، ۱) شرکت‌ها دائماً در جستجوی راه‌هایی هستند که ارتباطشان را با مشتریان ارزشمند خود حفظ کنند. در محیط متغیر امروزی، شرکت‌ها بایستی خود را با تغییرات به منظور بقا، تطبیق داده و انعطاف‌پذیر باشند. تشکیلات سازمان و سازمان یافته‌گی از ویژگی‌ها و اجزای اصلی و جدانشدنی جوامع کنونی است. در جهان رقابتی عصر حاضر شرکت‌هایی موفق می‌باشند که در عرصه فعالیت یک گام از رقبای خود پیشتر باشند. (Sureshchandar & et al. 2003, 233) مشتری تنها منبع سودآوری شرکت‌ها در زمان حال و آینده است. ولی به هر حال، یک مشتری خوب که سود مندی بیشتری را ایجاد می‌کند همیشه امکان دارد از دست برود؛ زیرا رقابت بر سر دست یابی به مشتریان خوب بسیار شدید است. (Gary & Byun, 2001, 8) در عصر فرا رقابتی، شرکت‌ها باید بر حفظ و نگهداری مشتریان فعلی و ایجاد رابطه بلند مدت و سود آور با آنها تاکید نمایند. دیدگاه اصلی حفظ مشتریان این است که باید به صورت پیوسته با عرضه ارزش برتر به مشتری رضایت وی را تامین کرد. (Kotler, 2001, 8) ماهیت صنعت بانکداری ایجاد می‌نماید که در راستای مشتری مداری و حفظ مشتریان حرکت نمایند؛ زیرا دوام و بقای آنها بستگی به مشتریان آنها دارد و هر قدر بتوانند مشتریان فعلی خود را حفظ نمایند، موفق‌تر خواهد بود. امروزه، جذب و حفظ مشتری در صنعت بانکداری کشور، با توجه به فعال شدن بانک‌های خصوصی و توسعه اطلاعات و ارتباطات در سطح بین‌المللی که امکان مقایسه خدمات بانک‌های مختلف در نقاط مختلف دنیا را در اختیار مردم قرار می‌دهد، به مراتب مشکل‌تر شده است. بنابراین، باید اذعان داشت که بکارگیری و ابداع استراتژیها و راهکارهای مناسب جهت جذب و حفظ مشتری در صنعت بانکداری، می‌تواند سودآوری و بقا آنها را در بلند مدت تضمین نماید. آن هنگام که مشتریان مقایسه خدمات مختلف را ندارند، از نشانه‌های در اختیار مانند تصویر یا نام تجاری بانک برای تصمیم‌گیری استفاده می‌کنند. از این‌رو، ویژگی‌های محسوس بانک همراه با ویژگی‌های نامحسوس آن باید در مطالعات مورد نظر قرار گیرد. با در نظر

گرفتن این مهم، در این تحقیق تهدید عاطفی، تعهد مستمر، رضایت مشتری، توصیه شفاهی، تغییر تمایل و شایستگی نام تجاری به عنوان متغیرهای تاثیرگذار بر وفاداری مشتری مورد آزمون تجربی قرار گرفته و میزان اینمی هر یک از عوامل را مشخص می کند. اکنون که به کمک یافته های این تحقیق و تحقیقات مشابه دیگر، اولویت های کاری صنعت بانکداری روشن شده است، امید است مسیر حرکت در جهت اجرایی نمودن شایستگی نام تجاری در صنعت بانکداری کشور هموارتر گردد.

بیان مسئله و ضرورت تحقیق

امروزه رقابت در بازار مفهومی بس عمقی‌تر و حرفه‌ای‌تر گرفته و کمترین سهل انگاری در همگامی با تغییرات و نیازهای بازار می‌تواند منجر به مرگ سازمان شود. با توجه به اینکه رقابت در بازار روز به روز شدیدتر می‌گردد. پاسخگویی به نیازهای مشتریان با هدف جلب رضایت^۱ و ایجاد وفاداری^۲ در آنها اهمیت بیشتری می‌یابد.

در دنیای امروز هدف بازیابی، مدیریت تقاضا از طریق رشد و سوق دادن مشتری تا حد وفاداری است. در کسب و کار امروز، دیگر رضایتمندی مشتریان کافی نیست و نباید تنها به رضایتمندی مشتریان اکتفا کرد بلکه باید علاوه بر رضایتمندی، به وفاداری مشتری نیز توجه کرد.

تغییرات تدریجی که در صنعت بانکداری، در دهه‌ی گذشته بوجود آمده، از رقابت زیاد بین بانک‌ها ناشی شده است (Sureshchander & et al, 2003,233).

بانکداری خدمتی است که با افراد تماس زیادی دارد، علاوه بر آنچه که ارائه می‌شود، نحوه ارائه و محیط فیزیکی تاثیر شدیدی در آگاهی مشتری از خدمات دارد. (I bid, 238) ورود بانک‌های بخش خصوصی در کنار بانک‌های بخش دولتی باعث افزایش مکرر انتظارات مشتریان در تمام زمینه‌های مربوط به خدمات مشتری شده است. دیگر بانکداری به عنوان یک حرفه یک حرفه که فقط با معامله پول سروکار دارد، نگریسته نمی‌شود. بلکه، به عنوان یک حرفه مرتبط با اطلاعاتی در ارتباط با معاملات مالی به حساب می‌آید. (I bid, 233)

اگرچه حضور بانک‌های بخش خصوصی یک روحیه رقابتی را در میان مستویین بانک‌های دولتی بوجود آورد، اما بانک‌های دولتی، هنوز به طور کامل به روز نشده‌اند. (I bid, 233) امروزه در بی تغییر تقاضای مشتریان و به دنبال آن بروز تغییرات سریع فن‌آوری و در نتیجه رقابت روز افزون بین صنایع مختلف، بیسیاری از نهادها در جستجوی ارائه‌ی ارزش برتر به

1 . Satisfaction

2 . Loyalty

مشتریان خود برآمدند . بنابراین ارائه ارزش برتر به مشتریان امری احتساب ناپذیر در موقیت واحدهای تجاری و نیز ارائه دهندهان خدمات می باشد.(Wang & etal, 2004, 169) این در حالی است که مطالعات بسیاری نشان می دهند که معمولاً حفظ مشتریان فعلی از پیدا کردن یک مشتری جدید کم هزینه‌تر است . یک مشتری وفادار ممکن است مبالغ زیادی، در طول سال های ارتباطش با شرکت هزینه کند . به ویژه اگر این مشتری به وسیله دریافت خدماتی با کیفیت، که سازمان وعده تحويل آن را داده است، تشویق شود . بنابراین داشتن مشتریان موجود، از جستجو برای یافتن یک مشتری جدید خیلی کم هزینه‌تر است . مشتریان، شایسته دریافت آن چیزی که به آنها وعده داده شده، هستند . شرکت ها وقتی می توانند مشتریان را جذب کنند که به وعده‌های خود، به موقع عمل کنند (دلخواه، ۱۳۸۲، ۱۱) . یک مشتری خوب، ۳۰ برابر بهتر از یک مشتری بد است، بر اساس اصل ۲۰: ۸۰ پارتو، ۸۰ درصد فروش شرکت تنها مربوط به ۲۰ درصد مشتریان است . به طوری که این گروه، برای شرکت تا ۱۴۰ درصد سود به ارمغان می آورند. (Smith & Chaffy, 2005, 100)

در حقیقت شایستگی نام تجاری می تواند تاثیر قابل توجهی بر تعهد عاطفی و تعهد مستمر و رضایت مشتری و در نهایت توصیه شفاهی و کاهش جا بجایی مشتری داشته باشد . در دیدگاه امروزی بازاریابی شامل رشد دادن مشتری، یعنی توجه به رضایتمندی و وفاداری و ارتباط موثر با او و کیفیت از دیدگاه اوست . بنابراین تلاش این است که مشتریان وفادار باشند . از آنجا که شایستگی نام تجاری در این زمینه نقش آفرینی می کند ، در نتیجه بخش بزرگی از وفاداری مشتریان از طریق شایستگی نام تجاری ایجاد می شود . امروزه عصر وفاداری است و تنها مشتریان شادمان که احساس تعلق خاطر و تعلق قلبی پیدا کرده باشند برای سازمان ها، سرمایه‌هایی به شمار می روند که سوادآوری و عمر طولانی دارند . یکی از راههای ایجاد و افزایش وفاداری، شایستگی نام تجاری است . در حقیقت از آنجایی که وفاداری به هر چیز یک مفهوم درونی است که باور و نگرش افراد آن را شکل می دهد و باعث بروز رفتار مشتریان می شود . اما رفتار مشتریان نمی تواند دلیل قطعی بر وجود یا عدم وجود وفاداری باشد . زیرا عوامل یگری هم هستند که بر رفتار مشتریان در عمل تاثیر گذاشته و باعث تکرار عمل خرید می شود . از جمله این عوامل می توان به تعهد عاطفی و مستمر، رضایت مشتری، توصیه شفاهی و تغییر تمایل اشاره کرد .

با بالا رفتن سطح رفاه عمومی و افزایش سطح انتظارات افراد، شایستگی نام تجاری در بانکها باید به عنوان یک عامل بقا و نه به عنوان یک عامل رقابتی متمایز کننده در نظر گرفته شود . به این جهت بانکها باید به بررسی شایستگی نام تجاری خود پرداخته و با شناخت نقاط قوت

و ضعف خود، قادر به پاسخگویی به انتظارات فزاینده مشتریان شان باشند تا بتوانند بقا خود را تضمین نمایند.

در این تحقیق سوالات اصلی عبارتند از

- ۱- میزان تاثیرگذاری شایستگی نام تجاری بر رضایت مشتری ، تعهد عاطفی و تعهد مستمر در بین بانک ملی ایران و بانک پارسیان تا چه اندازه است ؟
- ۲- میزان تاثیرگذاری رضایت مشتری بر تعهد عاطفی در بین بانک ملی ایران و بانک پارسیان تا چه اندازه است ؟
- ۳- میزان تاثیرگذاری رضایت مشتری و تعهد عاطفی بر تغییر تمایل و توصیه شفاهی در بین بانک ملی ایران و بانک پارسیان تا چه اندازه است ؟
- ۴- میزان تاثیرگذاری تعهد مستمر بر تغییر تمایل در بین بانک ملی ایران و بانک پارسیان تا چه اندازه است ؟

اهداف تحقیق

(الف) اهداف علمی :

- ۱- تعیین میزان تاثیرگذاری شایستگی نام تجاری بر رضایت مشتری ، تعهد عاطفی و تعهد مستمر در بین بانک ملی ایران و بانک پارسیان از دید مشتری
- ۲- تعیین میزان تاثیرگذاری رضایت مشتری بر تعهد عاطفی در بین بانک ملی ایران و بانک پارسیان از دید مشتری
- ۳- تعیین میزان تاثیرگذاری رضایت مشتری و تعهد عاطفی بر تغییر تمایل و توصیه شفاهی در بین بانک ملی ایران و بانک پارسیان از دید مشتری
- ۴- تعیین میزان تاثیرگذاری تعهد مستمر بر تغییر تمایل در بین بانک ملی ایران و بانک پارسیان از دید مشتری

(ب) اهداف کاربردی

- ۱- ارائه راهکارها و تدبیر مناسب برای ارائه دهنده‌گان خدمات و بازایابان و مدیران در رعایت نیازها و خواسته‌های مشتریان جهت افزایش روابط بلند مدت و ایجاد وفاداری در مشتریان از طریق شایستگی نام تجاری می باشد
- ۲- افزایش وفاداری مشتریان در نتیجه پاسخگویی به خواسته‌های آنان مطابق با انتظارات در جهت حفظ و نگهداری مشتری

چارچوب و مبانی پژوهش

تعهد^۱ برای اولین بار از طریق ادبیات مدیریت در حوزه کسب و کار وارد گردید، که تاثیر زیادی را در زمینه تحقیقات سازمانی از طریق استفاده از ساختار تعهد سازمانی^۲ نشان می دهد : یافته ها حاکی از آن است که تعهد با کاهش جابجایی^۳ (Allen and Meyer, 1990) و درگیری سازمانی^۴ (FarrellandRusbult, 1981) ، انگیزش^۵ بالا (Porteret al., 1974) در ارتباط است. (O'Reilly and Chatman, 1986)

تعهد روابط مشتری^۶ در مفهوم بازاریابی دارای اهمیت است و با کاهش جابجایی (Verhoef et al., 2002; MorganandHunt, 1994) افزایش خرید (Bansal et al., 2004) و تمایلات^۷ مطلوب آتی همچون وفاداری مشتری افزایش می یابد. (Garbarino and Johnson, 1999; Pritchard et al., 1999)

تعهد به عنوان پدیده ای پیچیده شناخته می شود که شامل چندین بعد است. در حالیکه چندین مولفه پیشنهادی بر دو بعد تعهد عاطفی و تعهد مستمر معطوف است که بیشترین ارتباط را در زمینه مصرف کننده دارا است. (e.g., Fullerton, 2003; Bansale et al., 2004).

این ابعاد از طریق بازتاب مفهوم اساسی تمایلات برای حفظ روابط آتی انسجام یافته است، بعلاوه انگیزه های متفاوتی زیر بنای این تمایلات است.

(Geyskens et al., 1996)

تعهد عاطفی ، بازتاب تعهدات عاطفی روان شناختی^۸ با طرف مقابل است . (Geyskens et al., 1996; Gilliland andBello, 2002; Gruen et al., 2000; Verhoef et al., 2002)

در مقابل، تعهد مستمر ارزیابی شناختی^۹ مخارج در ارتباط با ترک سازمان را بازتاب می دهد و با تشخیص نیاز به حفظ روابط با ملاحظه هزینه های جابجایی درک شده یا فقدان راهکارهای^{۱۰} مناسب مرتبط است . (e.g., Geyskens et al., 1996; Gilliland and Bello, 2002; Gustafsson et al., 2005; Meyer and Allen, 1997; Verhoef et al., 2002) بنابراین انتظار داریم که حفظ تعهد، تمایلات متغیر^{۱۱} را کاهش دهد.

1. Commitment

2. Organizational Commitment Construct

3. Turnover

4. Motivation

5. Organizational Involvement

6. Customer Relationship Commitment

7 .Intentions

8. Psychological Attachment

9. Cognitive Evaluation

10. Alternatives

11 .Switching Intentions

نتیجه دیگر توجه به فعالیت های سود آور توصیه شفاهی ، بطور خاص سفارش فراهم کننده خدمات به افراد دیگر می باشد . مشتریانی که خواستار حفظ روابط با فراهم کننده خدمات و به دلایل عاطفی دارند ، احتمالاً تلاش قابل ملاحظه ای را در این زمینه انجام می دهند .

(Harrison-Walker, 2001)

بطور مشابه (2005) Brown et al. نیز تاثیر تعهد را بر توصیه شفاهی حمایت می نماید .

بر مبنای نظریه سوددهی خدمات^۱ (1994) Heskett et al.'s ، رضایت فراینده^۲ ، ارزیابی کلی تجربیات مصرف را در طی زمان نشان می دهد ، و با افزایش تمایل مشتری، در حقیقت سوددهی افزایش می یابد . طرحی که در آن رضایت منجر به وفاداری و کاهش تغییر می شود توسط مدل توسعه وفاداری (1999) Oliver's مطرح ، و بر گرفته از مدل رضایت Bagozzi's (1992) می باشد که عبارتند از :

چارچوب ارزیابی(کیفیت خدمات^۳ ← پاسخ احساسی^۴(رضایت) ← تقلید^۵ (تمایلات رفتاری^۶)

مطابق با نقش رضایت در کاهش تغییر تمایل ، مشتریان راضی با سهیم شدن در رفتارهای توصیه شفاهی^۷ شناخته می شوند (Brown et al., 2005; Swan and Oliver, 1989; Westbrook, 1987)

رفتارهای مثبت توصیه شفاهی می تواند ابزار اصلی تبلیغاتی^۸ باشد، اگر به شکل مناسب توسط شرکت هماهنگ شود (Silverman, 1997)

در بخش ارائه خدمات، روابط میان فردی عاملی مهم به حساب می آید و تحقیقات حاکی از آن است که ایجاد رابطه میان مشتری و ارائه کنندگان خدمات تأثیر مثبتی بر رابطه مشتری با شرکت خواهد داشت . در حقیقت با ارائه اطمینان و مزایای اجتماعی ، وجود این نوع ارتباط به ایجاد ارزش می انجامد و وفاداری مشتری را به صورت مستقیم و غیر مستقیم از طریق نقش رضایتمندی او میسر می سازد . آنها همچنین ارتباطی مستقیم را میان رضایت مشتری و میزان خرید انجام شده نشان دادند (Reynolds & Beatty 1996,223)

1. Service Profits Chain

2. Cumulative Satisfaction

3. Service uality

4. Emotional Response

5. Coping

6. Behavioral Intentions

7. WOM Behaviors

8 .Promotional

رضایتمندی مشتری تاثیر عمده‌ای بر تعدد استفاده از خدمات دارد و مشتری سطح بالای از گوناگونی در وفاداری رفتاری مشتریان را نشان می‌دهد (Bolton & Lemon, 1999, 171).

ارتباطی مستقیم میان رضایتمندی مشتری و تمایل به وفاداری به شرکت وجود دارد. بسیاری از مطالعات در بخش بازاریابی خدمات نشانگر آن هستند که ویژگی‌های اجتماعی از مهم‌ترین مسائل در تعیین رضایتمندی مشتری محسوب می‌شوند (Gremler & Gwinner, 2000, 82).

نام تجاری می‌تواند نقش مهمی را در فعالیت‌های تدافعی بازاریابی^۱ اجرا کند زیرا آن به عنوان پیام^۲ به مصرف کنندگان عمل می‌کند. مشخصه اصلی این پیام شایستگی آن است (Erdem and Swait, 1998).

شایستگی نام تجاری خود به دو بخش تقسیم می‌شود که عبارتند از: قابلیت اطمینان^۳ (قابل قبول بودن) و تخصص^۴ (توانایی). اگر مشتریان باور داشته باشند که شرکت در تعهدات خود در کیفیت خدمات مسر است یعنی به خوبی آن را انجام می‌دهد، اینکار بصورت مستقیم به رضایت بیشتر می‌انجامد. بطور مشابه، کسب و کار یا تخصص فراهم آورنده خدمات، همانند دانش فنی از ابعادی تشکیل شده است، توانایی اثبات دانش و رقابت و آزمون مهارت در این زمینه، باعث افزایش رضایت مشتری می‌شود (Franco, 1990; Wray et al., 1994).

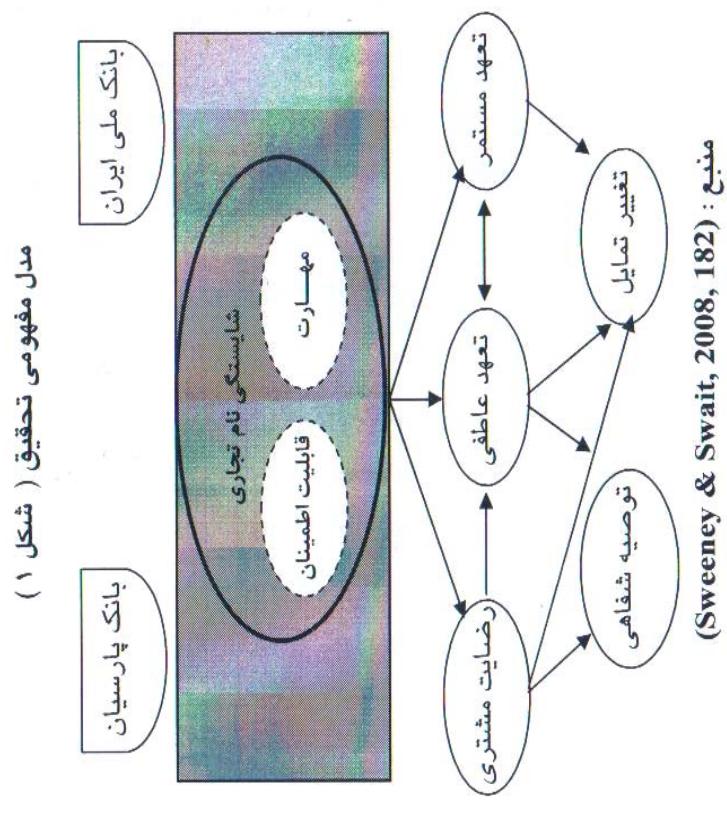
همچنین قابلیت اطمینان بالا می‌بایست به تعهد عاطفی منجر شود، زیرا اعتماد طرف مقابل تاثیر مثبت برای اعتماد به شرکت را توجیه می‌کند (e.g., Geyskens et al., 1996; Gilliland and Bello, 2002; Morgan and Hunt, 1994; Wetzel et al., 1998).

سهم اصلی این تاثیر، «تقسیم تجربیات^۵» است، اگر شما این کار را میان شرکت و مشتری انجام دهید. این تقویت موقتی نقش مهم شایستگی نام تجاری را بر وفاداری عاطفی نشان می‌دهد، زیرا نام تجاری اساساً خلاصه آماری تجربیات گذشته میان دو گروه ارتباطی است (Erdem and Swait, 1998).

همچنین انتظار داریم که تخصص، وفاداری عاطفی را در روش مشابه بالا برد، به طوری که دانش فروشندۀ بر خروجی‌های مشتبث مشتری تاثیر گذارد (e.g., Sweeney et al., 1999).

بر اساس مطالب بیان شده مدل مفهومی تحقیق در شکل ۱ نشان داده شده است:

-
1. Defensive Marketing Actions
 2. Signal
 3. Trustworthiness
 4. Expertise
 5. Shared Experiences

فرضیات تحقیق :

(فرضیه اصلی)

- ۱- افزایش شایستگی نام تجاری تاثیر مستقیم و معناداری بر افزایش رضایت مشتری دارد .
- ۲- افزایش شایستگی نام تجاری تاثیر مستقیم و معناداری بر افزایش تعهد عاطفی دارد .
- ۳- افزایش شایستگی نام تجاری تاثیر مستقیم و معناداری بر افزایش تعهد مستمر دارد .

فرضیه فرعی)

- ۱- افزایش تعهد عاطفی تاثیر مستقیم و معناداری بر کاهش تغییر تمایل دارد.
- ۲- افزایش تعهد مستمر تاثیر مستقیم و معناداری بر کاهش تغییر تمایل دارد.
- ۳- افزایش تعهد عاطفی تاثیر مستقیم و معناداری بر افزایش تمایلات توصیه شفاهی دارد.
- ۴- افزایش رضایت مشتری تاثیر مستقیم و معناداری بر افزایش فعالیت‌های حمایتی توصیه شفاهی دارد.
- ۵- افزایش رضایت مشتری تاثیر مستقیم و معناداری بر کاهش تغییر تمایل دارد.
- ۶- افزایش رضایت مشتری تاثیر مستقیم و معناداری بر افزایش تعهد عاطفی دارد.

قلمرو تحقیق

قلمرو موضوعی: تحقیق حاضر از نظر موضوعی در قلمرو مدیریت بازاریابی صورت گرفته است. در این تحقیق نقش شایستگی نام تجاری و تاثیر آن بر رضایت مشتری، تعهد عاطفی، تعهد مستمر، توصیه شفاهی و تغییر تمایل بررسی شده است.

قلمرو زمانی: زمان گردآوری اطلاعات آماری را سه ماهه اول سال ۱۳۸۸ تشکیل می‌دهد.
قلمرو مکانی: قلمرو مکانی که در واقع به جامعه آماری اشاره دارد، شامل شهر قزوین است. به عبارت دیگر از نظر قلمرو مکانی، تحقیق در سطح شهر قزوین و در مورد مشتریان بانک ملی ایران و بانک پارسیان اجرا شده است.

جامعه آماری

«جامعه مورد نظر» متشکل از همه اعضای واقعی یا فرضی است که پژوهشگر علاقه‌مند به تعمیم یافته‌های پژوهش به آنهاست و به آن، جامعه هدف^۱ نیز می‌گویند، که در پژوهش حاضر، جامعه آماری مشتریان بانک‌های دولتی و خصوصی (بانک ملی ایران و بانک پارسیان به عنوان نماینده هر گروه) که دارای حساب سپرده یا حساب جاری در آن بانکها می‌باشند و آن‌هم در محدوده مکانی شهر قزوین می‌باشد.

حجم نمونه

در تحقیق حاضر، حجم نمونه برای برآورد نسبت مورد نظر در جامعه از فرمول

$$n = \frac{z^* q}{\varepsilon^*} \times (p, q)$$

زیر استفاده شده است؛

1 . Target Population

$z^{\alpha/2}$ عدد بحرانی توزیع نرمال در سطح α است، و در این تحقیق ضریب اطمینان را 95% در نظر گرفته ایم.

$$\text{لذا: } 1 - a = 0/05, \quad a = 0/95, \quad z^{\alpha/2} = 1/96, \quad z^{\alpha/2} = 0/25$$

$$\text{حجم نمونه} = n, \quad \text{واریانس جامعه} = (p.q)$$

P : پارامتر مجھولی است که چون هیچگونه مطالعه ای قبل از این خصوص انجام نشده است لذا اطلاعاتی در خصوص برآورد آن در دست نبوده و براین اساس مقدار آن را در فرمول $1/5$ قرار می دهیم، یعنی حاصل ضرب $0.25 = (p.q)$ حداکثر واریانس مدنظر قرار داده شده است.

ϵ^2 : حداکثر خطای حدی است که در تحقیق حاضر مقدار آن را 6% در نظر گرفته شده است. بر این اساس حجم نمونه، یعنی تعداد مشتریان انتخاب شده عبارتند از:

$$n = \frac{z^2 a^2}{\epsilon^2} \times (p.q) = \frac{(1.96^2)}{(0.06^2)} \times (0.5 \times 0.5) \equiv 267$$

به دلیل موضوع تحقیق که به بررسی دو بانک ملی ایران و بانک پارسیان پرداخته، بنابراین تعداد کل نمونه برابر با 534 می باشد که لذا محقق به تعداد مساوی در دو نوع بانک توزیع و تکمیل گردید.

روش تحقیق

روش این تحقیق، با توجه به این هدف اصلی آن یافتن روابط علت و معلولی و نیز بررسی تاثیر یک متغیر مستقل بر متغیر وابسته می باشد یعنی بررسی اثر افزایش تعهد عاطفی بر کاهش تغییر گرایش، افزایش تعهد مستمر بر کاهش تغییر گرایش، افزایش تعهد عاطفی افزایش بر توصیه شفاهی، افزایش رضایت کلی افزایش بر تعهد عاطفی، افزایش رضایت کلی کاهش بر تغییر گرایش، افزایش رضایت کلی بر افزایش توصیه شفاهی، افزایش شایستگی نام تجاری بر افزایش رضایت کلی، افزایش شایستگی نام تجاری بر افزایش تعهد عاطفی، افزایش شایستگی نام تجاری بر افزایش تعهد مستمر، روش تحقیق علی- تطبیقی¹ می باشد. همچنین تحقیق حاضر از این جهت که نتایج مورد انتظار آن می تواند در شیوه های مواجهه با بازار به خدمت آید، یک تحقیق کاربردی² است.

1. Causal-Comparative

2. Applied Research

علاوه بر آن چه که ذکر گردید، پژوهش مورد نظر از آن نظر که به بررسی داده‌های مرتبط با برهه‌ای (دوره‌ای) از زمان می‌پردازد، «مقطعی»^۱ است.

مقیاس^۲ و طیف^۳ ابزار اندازه‌گیری پژوهش

در پژوهش حاضر مقیاس اندازه‌گیری، مقیاس اسمی^۴ - رتبه‌ای (ترتبیی)^۵ است. مقیاس اسمی یعنی «نام گذاری کردن» در این طبقه بندی افراد، اشیا و یا مطالب را بر حسب نام آنها طبقه بندی می‌کنیم، این طبقه بندی ساده‌ترین و ابتدایی‌ترین نوع طبقه بندی است، حتی عده‌ای آنرا یک طبقه بندی که قابل ارزیابی باشد نمی‌دانند. (بنوی، ۱۳۷۰، ۸۱) در این مقیاس اعدادی که به کار می‌روند اختیاری بوده و تنها کارکردی جهت نامگذاری دارند و در واقع کار شناسایی را سهولت می‌بخشند و هیچ‌گونه معنایی از آنها استنباط نمی‌شود و مقدار مطلق یا نسبی ویژگی مورد نظر نیستند.

در مقیاس رتبه‌ای به طور نسبی، شدت و ضعف اندازه صفت یا ترجیحشان نیز مشخص می‌گردد. این شدت و ضعف، به صورت تقدم و تاخر بیان می‌شود. از میان سوالات عمومی و ویژگی‌های فردی اعضای نمونه، سوالات مربوط به جنسیت و وضعیت تا هل با مقیاس اسمی اندازه‌گیری و کدگذاری شده و تمامی سوالات متغیرهای مورد مطالعه تحقیق با مقیاس فاصله‌ای نمره‌گذاری شده است. برای نمره‌گذاری پاسخ متغیرهای تحقیق، بر اساس روش نمره‌گذاری طیف لیکرت، به پاسخ‌های کاملاً مخالف نمره ۱ و پاسخ‌های کاملاً موافق نمره ۷ اختصاص یافته است. طیف مورد استفاده در این پژوهش نیز طیف لیکرت (مجموع)^۶ می‌باشد. بدیهی است سوالات معکوس مهمترین شاخص کنترل پرسشنامه‌ها است و بر اعتبار آن‌ها به عنوان ابزار گردآوری داده‌ها می‌افزاید. در مورد سوالات مثبت، پژوهشگر ارزش‌های عددی مقیاس را طوری تعیین می‌کند که بیشترین یا بالاترین ارزش عددی یا امتیاز به موافق ترین افراد تعلق می‌گیرد و در مورد سوالات منفی (معکوس)^۷، پژوهشگر امتیازها یا ارزش‌های عددی را طوری جایه جا می‌کند که به طور

1. .ross-Sechonan

2. Scale

3. Spectrum=Scale

4. Nominal

5. Ordinal Scale

6. Likert Scale

7. Reverse Questions

مشابه بیشترین امتیاز متعلق به مخالف ترین افراد و کمترین امتیاز متعلق و موافق ترین آنان شود.

در پرسشنامه این پژوهش، ۲۴ سؤال از مجموع ۹۸ سؤال پرسشنامه، (۲۴٪) مجموع تعداد سؤالات) سؤالات معکوس یا منفی بودند که به عنوان شاخص اساسی کنترلی، بر اعتبار پرسشنامه می افزاید.

پرسشنامه، یکی از ابزارهای رایج تحقیق و روشنی مستقیم جهت کسب داده های تحقیق است پرسشنامه مجموعه سوالاتی است که پاسخ دهنده با ملاحظه آنها پاسخ لازم را ارائه می دهد (سرمد و دیگران، ۱۳۸۲، ۱۲۱).

همان طور که قبل ذکر شد، پرسشنامه مورد استفاده در این تحقیق، شامل دو بخش عمده می باشد:

(الف) سؤالات عمومی: در سؤالات عمومی سعی شده است که اطلاعات کلی و جمعیت شناختی در رابطه با پاسخ دهنده های جمع آوری گردد این بخش شامل ۵ سؤال می باشد.

(ب) سؤالات تخصصی: این بخش شامل ۲۹ سؤال بوده که ۲۵ سؤال آن بر اساس طیف پنج گزینه ای لیکرت، که یکی از رایج ترین مقیاس های اندازه گیری به شماره می رود، طراحی شده است. در طراحی این قسمت سعی گردیده است که سؤالات پرسشنامه تا حد ممکن قابل فهم باشد. پرسشنامه مورد استفاده از مجموعه دارای ۹۸ سؤال می باشد. سؤالات پرسشنامه در ۶ بخش به شرح زیر تقسیم بندی شده است:

*شایستگی نام تجاری ۲۶ سؤال (از شماره ۱ الی شماره ۲۶)

*تعهد عاطفی ۹ سؤال (از شماره ۲۷ الی شماره ۳۵)

*تعهد مستمر ۱۱ سؤال (از شماره ۳۶ الی شماره ۴۶)

*رضایت مشتری ۳۷ سؤال (از شماره ۴۷ الی شماره ۸۳)

*توصیه شفاهی ۷ سؤال (از شماره ۸۴ الی شماره ۹۰)

*تغییر تمایل ۸ سؤال (از شماره ۹۱ الی شماره ۹۸)

شكل کلی و امتیاز بندی این طیف برای سؤالات به صورت ذیل می باشد:
شكل کلی : کاملاً مخالفم- مخالفم- کمی مخالفم - نظری ندارم- کمی موافقم- موافقم - کاملاً موافقم

امتیاز بندی: ۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷

روایی یا اعتبار^۱ ابزار اندازه گیری پژوهش

این پرسشنامه در کشور استرالیا توسط (Sweeney & Swait, 2008) در مورد بانک و مخابرات تنظیم و اجرا شده است . اعتبار و روایی این پرسشنامه بر روی گروه نمونه بانک و مخابرات در استرالیا داری اعتبار و روایی گزارش شده است . در تحقیق حاضر این پرسشنامه با توجه به موضع کسب و کار مورد مطالعه و با توجه به فرهنگ کشور ایران تغییرات اندکی روی آن صورت گرفته است . سوالات ویژگی های فردی پاسخ دهنده‌گان توسط پژوهشگر طراحی و تنظیم شده است . پرسشنامه با پاسخ های پیشنهادی بسته و در ۷ طیف لیکرت طراحی شده است و مشتمل از ۵ سوال در مورد ویژگی های فردی اعضای گروه نمونه و ۹۸ سوال در مورد متغیرهای مورد مطالعه است .

برای بررسی اعتبار پرسشنامه از روش روایی محتوا^۲ استفاده شده است به این صورت که پس از طراحی، پرسشنامه توسط برخی از استادی بازاریابی و همچنین صاحبنظران در امور بانک، مطالعه و اشکالات احتمالی آن برطرف شده است. بنابراین، پرسشنامه مورد استفاده نیز به عنوان ابزار جمع آوری داده های این پژوهش دارای اعتبار مناسب بوده یا به عبارتی روا است.

پایایی^۳ ابزار اندازه گیری پژوهش

برای اندازه گیری پایایی، از شاخصی به نام «ضریب پایایی» استفاده می شود و اندازه آن معمولاً بین صفر تا یک تغییر می کند.

ضریب پایایی صفر معرف عدم پایایی و ضریب پایایی یک معرف پایایی کامل است. پایایی، میزان توانایی یک وسیله اندازه گیری، برای حفظ ثبات خود در طول زمان است. در این تحقیق به منظور تعیین پایایی آزمون از روش آلفای کرونباخ استفاده گردیده است. مهمترین روش برای مقیاس های رتبه ای (ترتیبی)، روش ضریب آلفای کرونباخ^۴ (نگرش سنج) است که توسط سه محقق به نام های کرونباخ، راجارتیام و گلیرز، مطالعه و ارائه گردید ولی فقط به نام کرونباخ معروف شده است و در آن، علاوه بر آن که شاخصی برای تایید اندازه های حاصله از گروه ها و افراد به دست می آید، قابلیت تعمیم این اندازه، به سایر اندازه ها نیز معین می گردد. (ظهوری، ۱۳۷۸، ۳-۱۴۲)

برای محاسبه ضریب آلفای کرونباخ از فرمول زیر استفاده شده است

1 . Validity

2 . Content Validity

3 . Reliability

4. Cronbachs Alphoefficient

$$R_a = j / ((j - 1)(1 - Es_j^2 / s^2))$$

که در آن :

J = تعداد زیر مجموعه سوالهای پرسشنامه

S_j^2 = واریانس زیر آزمون j ام

S^2 = واریانس کل پرسشنامه

بنابراین به منظور اندازه گیری پایایی، از روش آلفای کرونباخ و با استفاده از نرم افزار Spss ۱۵ انجام گردیده است. بدین منظور یک نمونه اولیه شامل ۳۰ پرسشنامه، از همان جامعه آماری، پیش آزمون گردید و سپس با استفاده از داده های به دست آمده از این پرسشنامه ها و به کمک نرم افزار آماری Spss میزان ضریب پایایی با روش آلفای کرونباخ محاسبه شد که برای کل سوالات مربوط به شایستگی نام تجاری (هر شش عامل روی هم) پرسشنامه که حاوی ۹۸ سوال می باشد، عدد ۰,۹۳۵۸ درصد به دست آمد و برای تک تک متغیرهای به ترتیب اعداد ۰,۶۹۴۹ ، ۰,۶۹۱۰ ، ۰,۶۸۰۱ ، ۰,۷۳۳۶ و ۰,۷۴۰۳ درصد بدست آمد. این اعداد نشان دهنده آن است که پرسشنامه مورد استفاده از قابلیت اعتماد و یا به صورت دیگر از پایایی لازم برخوردار می باشد.

براساس مطالعه نیونالی^۱ (۱۹۷۸) اگر ضریب آلفای کرونباخ بالاتر از ۰,۷۰ باشد با یبانگر پایایی کامل تحقیق می باشد.

روش تجزیه و تحلیل داده ها

در این تحقیق، جهت آزمون فرضیات تحقیق علاوه بر آمار توصیفی و تحلیل آماری، از روش معادلات ساختاری^۲ استفاده شده است. با توجه به این که هدف اصلی معادلات ساختاری تجزیه و تحلیل متغیرهای ناپیدا (پنهان) و مخصوصاً تحلیل ارتباطات علی بین این متغیرها است، این روش توانایی بیشتری از سایر روش های تحلیلی دارد. در حقیقت این شیوه، یک روش آماری جهت مدل سازی برای ساختارهای کوواریانسی است که می تواند روابط به هم پیوسته و همزمان درونی متغیرهای وابسته و مستقل یک مدل را برآورد کند. بنابراین در این تحقیق، جهت اجرای مدل معادلات ساختاری از برنامه نرم افزاری لیزرل^۳ که یکی از

1. Nunnally (1978)

2. Structural Equation Model (SEM)

3. LISREL

مشهورترین برنامه های نرم افزاری جهت اجرای این گونه مدل ها می باشد، استفاده گردیده است.

نتایج حاصل از مطالعه فرضیه های تحقیق مدل اندازه‌گیری

مدل اندازه‌گیری مشخص می کند که متغیرهای مکنون (برونزا و درونزا) چگونه با متغیرهای مشاهده پذیر مرتبط‌اند یا از طریق آنها سنجیده می شوند. به بیان دیگر ویژگی‌های خاص اندازه‌گیری (یعنی ضرایب اعتبار و روایی) متغیرهای مشاهده شده چگونه از سوی متغیرهای مکنون توصیف می شود.

در این تحقیق برای بررسی روایی، روایی محتوایی، روایی ظاهری و روایی سازه مورد ارزیابی قرار می گیرد.

روایی محتوایی این اطمنان را بوجود می آورد که مقیاس شامل یکسری موارد کافی و نمونه برای استفاده از مفهوم است. هر چه موارد معرف حیطه مفهومی که اندازه‌گیری می شود بیشتر باشد، اعتبار محتوایی آن بیشتر خواهد بود. به عبارت دیگر روایی محتوایی معرف چگونگی توصیف ابعاد و اجزاء مفهوم است (خاکی، ۱۳۸۴، ۲۸۹).

برای طراحی پرسشنامه با توجه به پیشینه قوی مدل‌ها و همچنین در نظر داشتن متغیر مدل‌های اصلی سعی شد تا پرسشنامه از حیث شاخص‌هایی که سازه‌ها را اندازه می‌گیرند، بر پشتوانه مناسبی از نظریه و کاربردهای عملی آنها در پژوهش‌ها و آزمون‌های متعدد متکی باشد. روایی نمادی مواردی را که انتظار می رود یک مفهوم را اندازه‌گیری کند، نشان می‌دهند، آنها ظاهر مفهوم را می سنجند و به نظر می‌رسد مفاهیم را اندازه‌گیری می‌کنند (خاکی، ۱۳۸۴، ۲۸۹) در روایی ظاهری در واقع بررسی می‌کنیم که آیا متخصصین تایید می‌کنند که، ابزار همان چیزی را که از نام آن استنباط می‌شود، می‌سنجند (خاکی، ۱۳۸۴، ۲۹۰).

به منظور سنجش روایی نمادی، پرسشنامه و محتوای آن تحت بررسی اساتید محترم راهنمای مشاور قرار گرفته و نظرات اصلاحی ایشان لحاظ گردید. روایی سازه دلالت بر چگونگی نتایج بدست آمده از کاربرد مقیاسی دارد که برای آزمون پیش‌بینی شده جهت فرضیه‌هاست. اینکار با روایی همگرا و متمایز کننده ارزیابی می شود (خاکی، ۱۳۸۴، ۲۹۱).

به منظور تحلیل ساختار درونی پرسشنامه و کشف عوامل تشکیل دهنده هر سازه، روایی سازه با استفاده از ابزار تحلیل عاملی تاییدی¹ انجام شد. تحلیل عاملی تاییدی اساساً یک روش

آزمون فرضیه است و این مطلب را بیان می کند که آیا نشانگر هایی که برای معرفی سازه یا متغیرهای مکنون در نظر گرفته شده اند واقعاً معرف آنها هستند یا خیر، را می آزماید و همچنین مشخص می نماید که نشانگر های انتخابی با چه دقیقی معرف یا بازنده صفت مکنون (منظور سازه های مورد بررسی هستند که هر سازه خود از چندین متغیر تشکیل می شود) هستند تحلیل عاملی تاییدی سازه های تحقیق در قالب جدول ۱ ارائه شده است.

جدول ۱- بارگذاری عاملی شایستگی نام تجاری، تعهد عاطفی، تعمد مستمر، رضایت مشتری، توصیه شفاهی، تغییر تمایل

P-Value	t مقدار	میانگین مقدار بار عاملی پس از حذف سوالات با بار عاملی کمتر از ۰/۴	تعداد نشانگر	سازه
.۱	۳/۲۵	.۰/۷۳	۲۶	شایستگی نام تجاری
.۱	۳/۲۹	.۰/۷۴	۹	تعهد عاطفی
.۱	۲/۲۶	.۰/۴۵	۱۱	تعمد مستمر
.۱	۳/۴۸	.۰/۷۸	۳۷	رضایت مشتری
.۱	۲/۲۶	.۰/۴۵	۷	توصیه شفاهی
.۱	۳/۳۱	.۰/۷۴	۸	تغییر تمایل

نتایج تحلیل عاملی تاییدی با توجه به آماره t که برای تمام ضرایب این نشانگر ها و صفت های مکنون مورد مطالعه، بالاتر از مقدار ۲ است، نشان می دهد، مدل های اندازه گیری مورد استفاده در پژوهش حاضر مناسب بوده و نشان از آن دارند که نشانگر های مورد استفاده برای اندازه گیری صفت های مکنون مورد مطالعه این پژوهش با ساختار عاملی و زیربنای نظری تطابق قابل قبولی را دارند . وجود مقادیر بالاتر از ۲ برای تمام ضرایب مسیر نشان می دهد که سازه های مورد مطالعه به بهترین شکل با سوالات سنجیده شده اند.

لذا می‌توان نتایج حاصله از سوالات هر سازه را معتبر و قابل تحلیل دانست، زیرا اولاً آنچه را که محقق در نظر داشته است دقیقاً سنجیده است و ثانیاً برداشت ذهنی تمام پاسخگویان از آن یکی بوده است.

مدل ساختاری

به منظور تحلیل داده‌ها و آزمون فرضیه‌های تحقیق از روش مدل‌یابی معادلات ساختاری استفاده شده است. مدل‌یابی معادلات ساختاری یک تکنیک چند متغیری و نیرومند از خانواده رگرسیون چند متغیری و به بیان دقیق‌تر بسط مدل خطی کلی^۱ است. که به پژوهشگر امکان می‌دهد مجموعه‌ای از معادلات رگرسیون را به گونه همزمان مورد آزمون قرار دهد. مدل‌یابی معادلات ساختاری یک رویکرد آماری جامع برای آزمون فرضیه‌های درباره روابط بین متغیرهای مشاهده شده و مکنون است، که به عنوان تحلیل ساختاری کوواریانس، مدل‌یابی علی و همچنین لیزرل نامیده شده است. اما اصطلاح غالب مدل‌یابی معادله ساختاری یا به طور خلاصه SEM^۲ است.

پس از بیان مدل مرحله بعد بدست آوردن تخمین پارامترهای آزاد از روی مجموعه‌ای از داده‌های مشاهده شده است. روش‌های تکراری^۳ از قبیل بیشینه درست نمایی^۴ یا حداقل مجددات تعییم یافته^۵ جهت تخمین مدل مورد استفاده قرار می‌گیرد.

در این بخش به ترتیب اثر مستقیم متغیرهای مکنون درون‌زای تحقیق بر دیگر متغیرهای مکنون درون‌زا (پارامتر مشخصه β ، BETA)، اثر مستقیم متغیرهای مکنون برون‌زا بر متغیرهای مکنون درون‌زای تحقیق (پارامتر مشخصه Γ ، GAMMA)، اثر غیرمستقیم متغیرهای مکنون درون‌زا (η) بر دیگر متغیرهای مکنون درون‌زا (η)، اثر کل مستقیم متغیرهای مکنون برون‌زا (γ) بر متغیرهای مکنون درون‌زا (η)، اثر کل متغیرهای مکنون درون‌زا (η) بر دیگر متغیرهای مکنون درون‌زا (η)، اثر کل متغیرهای مکنون برون‌زا (γ) بر متغیرهای مکنون درون‌زا (η) مدل در جداول جداگانه ارائه می‌شوند که در جداول ۲ و ۳ زیر اثرات این متغیرها آورده شده است.

1 . General Linear Model (GLM)

2 . Structural Equation Modeling

3 . Iterative Method

4 . Maximum likelihood (ML)

5 . Generalized Least Squares

جدول ۲ - مجموع اثرات مستقیم و غیرمستقیم هر متغیر بروی هم و معنی داری آنها در بانک ملی ایران

P-Level	t-value	اثر کل	اثر غیرمستقیم	اثر مستقیم	جهت مسیر
•/• ۱	۹/۳۹	•/• ۹۱	-	•/• ۹۱	شایستگی نام تجاری بر رضایت مشتری
بی معنی	•/• ۹۳	•/• ۹۱	•/• ۷۶	•/• ۱۵	شایستگی نام تجاری بر تعهد عاطفی
بی معنی	•/• ۳۹	•/• ۸۶	•/• ۷۶	•/• ۱۰	شایستگی نام تجاری بر تعهد مستمر
بی معنی	-•/• ۰۵	•/• ۰۷	•/• ۴۴	-•/• ۵۲	تعهد عاطفی بر تغییر تمایل
بی معنی	•/• ۰۴	•/• ۷۳	-	•/• ۷۳	تعهد مستمر بر تغییر تمایل
•/• ۱	۲/• ۷۹	•/• ۰۴	-	•/• ۰۴	تعهد عاطفی بر توصیه شفاهی
بی معنی	•/• ۱۴	•/• ۹۱	•/• ۸۶	•/• ۰۵	رضایت مشتری بر توصیه شفاهی
بی معنی	•/• ۰۵	•/• ۸۶	-•/• ۳۹	•/• ۲۶	رضایت مشتری بر تغییر تمایل
•/• ۱	•/• ۲۲	•/• ۸۳	-	•/• ۸۳	رضایت مشتری بر تعهد عاطفی

جدول ۳ - مجموع اثرات مستقیم و غیرمستقیم هر متغیر بروی هم و معنی داری آنها در بانک پارسیان

P-Level	t-value	اثر کل	اثر غیرمستقیم	اثر مستقیم	جهت مسیر
•/• ۱	۹/• ۳۷	•/• ۹۱	-	•/• ۹۱	شایستگی نام تجاری بر رضایت مشتری
بی معنی	•/• ۰۹	•/• ۹۱	•/• ۵۰	•/• ۴۱	شایستگی نام تجاری بر تعهد عاطفی
بی معنی	•/• ۰۶	•/• ۸۵	•/• ۵۵	•/• ۳۰	شایستگی نام تجاری بر تعهد مستمر
بی معنی	-•/• ۱۲	-•/• ۲۳	•/• ۷۶	-•/• ۹۹	تعهد عاطفی بر تغییر تمایل
بی معنی	•/• ۰۸	•/• ۱۳	-	•/• ۱۳	تعهد مستمر بر تغییر تمایل
•/• ۱	۲/• ۹۴	•/• ۷۶	-	•/• ۷۶	تعهد عاطفی بر توصیه شفاهی
بی معنی	•/• ۴۲	•/• ۷۶	•/• ۴۲	•/• ۳۴	رضایت مشتری بر توصیه شفاهی
بی معنی	•/• ۲۴	•/• ۶۷	-•/• ۷۳	•/• ۲۵	رضایت مشتری بر تغییر تمایل
•/• ۱	•/• ۴۳	•/• ۵۵	-	•/• ۵۵	رضایت مشتری بر تعهد عاطفی

در این بخش مقدار واریانس تبیین شده برای هر یک از متغیرهای وابسته به تفکیک بانک ملی ایران و بانک پارسیان در قالب جدول ۴ ارائه می‌شود.

جدول ۴ - مقدار واریانس تبیین شده برای هر یک از متغیرهای وابسته به تفکیک بانک ملی ایران و بانک پارسیان

بانک پارسیان		بانک ملی ایران	
متغیر R	وابسته	متغیر R	وابسته
۰/۵۴	رضایت مشتری	۰/۵۴	رضایت مشتری
۰/۳۹	تعهد عاطفی	۰/۳۹	تعهد عاطفی
۰/۲۲	تعهد مستمر	۰/۲۵	تعهد مستمر
۰/۱۸	توصیه شفاهی	۰/۵۱	توصیه شفاهی
۰/۶۵	تغییر تمایل	۰/۶۸	تغییر تمایل

نکته قابل توجه بر برآذش داده با مدل این است که، در حالی که برآذش مدل ساختاری آن مدل را تایید می‌کند، هرگز ثابت نمی‌کند که آن مدل، یگانه مدل معتبر است.

جدول ۵- آمارهای مربوط به نیکویی بازارش مدل تحقیق به تفکیک بانک ملی ایران و بانک پارسیان

بانک پارسیان			بانک ملی ایران	
ارزش مطلوب	شاخص های بازارش	ارزش	شاخص های بازارش	ارزش
بالاتر از ۰/۰۹	GFI برازندگی	۰/۸۲	GFI برازندگی	۰/۸۹
بالاتر از ۰/۸۵	AGFI تعدیل برازنده‌گی	۰/۸۹	AGFI تعدیل برازنده‌گی	۰/۸۶
ناچیز	sRMR میانگین محدود پس‌ماندها	۰/۰۷	sRMR میانگین محدود پس‌ماندها	۰/۰۶
بالاتر از ۰/۹	NFI نرم شده برازنده‌گی	۰/۹۲	NFI نرم شده برازنده‌گی	۰/۹
بالاتر از ۰/۸۵	NNFI نرم نشده برازنده‌گی	۰/۸۸	NNFI نرم نشده برازنده‌گی	۰/۸۷
بالاتر از ۰/۸۵	IFI برازندگی فراینده	۰/۷۶	IFI برازندگی فراینده	۰/۸۵
بالاتر از ۰/۹	CFI برازندگی تطبیقی	۰/۸۹	CFI برازندگی تطبیقی	۰/۹۱
کمتر از ۰/۰۸	RMSEA ریشه میانگین محدود خطا	۰/۰۵	RMSEA ریشه میانگین محدود خطا	۰/۰۴

فرضیه (۱) :

H_0 : افزایش شایستگی نام تجاری تاثیر مستقیم و معناداری بر افزایش رضایت مشتری ندارد.
 H_1 : افزایش شایستگی نام تجاری تاثیر مستقیم و معناداری بر افزایش رضایت مشتری دارد.
با توجه به آماره $t=9/۳۹$ برای بانک ملی ایران و آماره $t=9/۳۷$ برای بانک پارسیان که بزرگتر از مقادیر بحرانی $1/۶۴$ است بنابراین فرض صفر تایید نمی‌گردد و افزایش شایستگی نام تجاری بر افزایش رضایت مشتری به ترتیب در بانک ملی ایران و بانک پارسیان دارای اثر مثبت و معناداری می‌باشد.

تفسیر نتایج آماری استخراج شده :

طبق فرض اول این تحقیق، افزایش شایستگی نام تجاری باید به صورت مستقیم، بر افزایش رضایت مشتری در بانک ملی ایران و بانک پارسیان تاثیر گذارد. به عبارت دیگر با افزایش شایستگی نام تجاری، میزان رضایت مشتری افزایش یابد، نتایج بدست آمده از پژوهش حاضر، این فرضیه را در محدوده تحقیق (مشتریان شعب بانک ملی ایران و بانک پارسیان در شهر قزوین)، حمایت می‌کند. یعنی افزایش شایستگی نام تجاری در نظر مشتریان به طور مستقیم باعث افزایش رضایت مشتری در بانک ملی ایران و بانک پارسیان می‌گردد.

فرضیه (۲) :

H_0 : افزایش شایستگی نام تجاری تاثیر مستقیم و معناداری بر افزایش تعهد عاطفی ندارد .
 H_1 : افزایش شایستگی نام تجاری تاثیر مستقیم و معناداری بر افزایش تعهد عاطفی دارد .
با توجه به آماره $t=0/۹۳$ برای بانک ملی ایران و آماره $t=1/0\cdot ۹$ برای بانک پارسیان که کوچکتر از مقادیر بحرانی $1/64$ است بنابراین فرض صفر تایید می گردد و افزایش شایستگی نام تجاری بر افزایش تعهد عاطفی در بانک ملی ایران و بانک پارسیان دارای اثر مثبت و معناداری نمی باشد.

تفسیر نتایج آماری استخراج شده

طبق فرض دوم این تحقیق، افزایش شایستگی نام تجاری باید به صورت مستقیم، بر افزایش تعهد عاطفی در بانک ملی ایران و بانک پارسیان تاثیر گذارد . به عبارت دیگر با افزایش شایستگی نام تجاری، میزان تعهد عاطفی افزایش یابد، نتایج بدست آمده از پژوهش حاضر، این فرضیه را در محدوده تحقیق (مشتریان شعب بانک ملی ایران و بانک پارسیان در شهر قروین) حمایت می کند . یعنی افزایش شایستگی نام تجاری در نظر مشتریان، به طور مستقیم باعث افزایش تعهد عاطفی در بانک ملی ایران و بانک پارسیان می گردد .

فرضیه (۳) :

H_0 : افزایش شایستگی نام تجاری تاثیر مستقیم و معناداری بر افزایش تعهد مستمر ندارد .
 H_1 : افزایش شایستگی نام تجاری تاثیر مستقیم و معناداری بر افزایش تعهد مستمر دارد .
با توجه به آماره $t=0/۳۹$ برای بانک ملی ایران و آماره $t=1/0\cdot ۶$ برای بانک پارسیان که کوچکتر از مقادیر بحرانی $1/64$ است بنابراین فرض صفر تایید می گردد و افزایش شایستگی نام تجاری بر افزایش تعهد مستمر در بانک ملی ایران و بانک پارسیان دارای اثر مثبت و معناداری نمی باشد .

تفسیر نتایج آماری استخراج شده

طبق فرض سوم این تحقیق، افزایش شایستگی نام تجاری باید به صورت مستقیم، بر افزایش تعهد مستمر در بانک ملی ایران و بانک پارسیان تاثیر گذارد . به عبارت دیگر با افزایش شایستگی نام تجاری، میزان تعهد مستمر افزایش یابد، نتایج بدست آمده از پژوهش حاضر، این فرضیه را در محدوده تحقیق (مشتریان شعب بانک ملی ایران و بانک پارسیان در

شهر قزوین)، حمایت نمی کند . یعنی افزایش شایستگی نام تجاری در نظر مشتریان ، به طور مستقیم باعث افزایش تعهد مستمر در بانک ملی ایران و بانک پارسیان نمی گردد .

فرضیه (۴) :

H_0 : افزایش تعهد عاطفی تاثیر مستقیم و معناداری بر کاهش تغییر تمایل ندارد .

H_1 : افزایش تعهد عاطفی تاثیر مستقیم و معناداری بر کاهش تغییر تمایل دارد .

با توجه به آماره $t = 1/0.5 - t$ برای بانک ملی ایران و آماره $t = 1/12 - t$ برای بانک پارسیان که کوچکتر از مقادیر بحرانی $1/6.4$ است بنابراین فرض صفر تایید می گردد و افزایش تعهد عاطفی بر کاهش تغییر تمایل در بانک ملی ایران و بانک پارسیان دارای اثر مثبت و معناداری نمی باشد.

تفسیر نتایج آماری استخراج شده

طبق فرض چهارم این تحقیق، افزایش تعهد عاطفی باید به صورت مستقیم، بر کاهش تغییر تمایل در بانک ملی ایران و بانک پارسیان تاثیر گذارد . به عبارت دیگر با افزایش تعهد عاطفی، میزان تغییر تمایل کاهش یابد، نتایج بدست آمده از پژوهش حاضر، این فرضیه را در محدوده تحقیق (مشتریان شعب بانک ملی ایران و بانک پارسیان در شهر قزوین)، حمایت نمی کند . یعنی افزایش تعهد عاطفی در نظر مشتریان ، به طور مستقیم باعث کاهش تغییر تمایل در بانک ملی ایران و بانک پارسیان نمی گردد .

فرضیه (۵) :

H_0 : افزایش تعهد مستمر تاثیر مستقیم و معناداری بر کاهش تغییر تمایل ندارد .

H_1 : افزایش تعهد مستمر تاثیر مستقیم و معناداری بر کاهش تغییر تمایل دارد .

با توجه به آماره $t = 1/0.4 - t$ برای بانک ملی ایران و آماره $t = 1/0.8 - t$ برای بانک پارسیان که کوچکتر از مقادیر بحرانی $1/6.4$ است بنابراین فرض صفر تایید می گردد و افزایش تعهد مستمر بر کاهش تغییر تمایل در بانک ملی ایران و بانک پارسیان دارای اثر مثبت و معناداری نمی باشد.

تفسیر نتایج آماری استخراج شده

طبق فرض پنجم این تحقیق، افزایش تعهد مستمر باید به صورت مستقیم، بر کاهش تغییر تمایل در بانک ملی ایران و بانک پارسیان تاثیر گذارد . به عبارت دیگر با افزایش تعهد

مستمر، میزان تغییر تمایل کاهش یابد، نتایج بدست آمده از پژوهش حاضر، این فرضیه را در محدوده تحقیق (مشتریان شعب بانک ملی ایران و بانک پارسیان در شهر قزوین)، حمایت نمی کند . یعنی افزایش تعهد مستمر در نظر مشتریان ، به طور مستقیم باعث کاهش تغییر تمایل در بانک ملی ایران و بانک پارسیان نمی گردد .

فرضیه (۶) :

H_0 : افزایش تعهد عاطفی تاثیر مستقیم و معناداری بر افزایش تمایلات توصیه شفاهی ندارد .
 H_1 : افزایش تعهد عاطفی تاثیر مستقیم و معناداری بر افزایش تمایلات توصیه شفاهی دارد .
با توجه به آماره $t=2/79$ برای بانک ملی ایران و آماره $t=2/94$ برای بانک پارسیان که بزرگتر مقادیر بحرانی $1/64$ است بنابراین فرض صفر تایید نمی گردد و افزایش تعهد عاطفی بر افزایش تمایلات توصیه شفاهی در بانک ملی ایران و بانک پارسیان دارای اثر مثبت و معناداری می باشد .

تفسیر نتایج آماری استخراج شده

طبق فرض ششم این تحقیق، افزایش تعهد عاطفی باید به صورت مستقیم، بر افزایش تمایلات توصیه شفاهی در بانک ملی ایران و بانک پارسیان تاثیر گذارد . به عبارت دیگر با افزایش تعهد عاطفی، میزان تمایلات توصیه شفاهی افزایش یابد، نتایج بدست آمده از پژوهش حاضر، این فرضیه را در محدوده تحقیق (مشتریان شعب بانک ملی ایران و بانک پارسیان در شهر قزوین)، حمایت نمی کند . یعنی افزایش تعهد عاطفی در نظر مشتریان به طور مستقیم باعث افزایش تمایلات توصیه شفاهی در بانک ملی ایران و بانک پارسیان نمی گردد .

فرضیه (۷) :

H_0 : افزایش رضایت مشتری تاثیر مستقیم و معناداری بر افزایش فعالیت‌های حمایتی توصیه شفاهی ندارد .
 H_1 : افزایش رضایت مشتری تاثیر مستقیم و معناداری بر افزایش فعالیت‌های حمایتی توصیه شفاهی دارد .
با توجه به آماره $t=0/14$ برای بانک ملی ایران و آماره $t=1/42$ برای بانک پارسیان که کوچکتر از مقادیر بحرانی $1/64$ است بنابراین فرض صفر تایید نمی گردد و افزایش رضایت مشتری بر افزایش فعالیت‌های حمایتی توصیه شفاهی در بانک ملی ایران و بانک پارسیان دارای اثر مثبت و معناداری نمی باشد .

تفسیر نتایج آماری استخراج شده

طبق فرض هقتم این تحقیق، افزایش رضایت مشتری باید به صورت مستقیم، بر افزایش فعالیتهای حمایتی توصیه شفاهی در بانک ملی ایران و بانک پارسیان تاثیر گذارد . به عبارت دیگر با افزایش رضایت مشتری، میزان فعالیتهای حمایتی توصیه شفاهی افزایش یابد، نتایج بدست آمده از پژوهش حاضر، این فرضیه را در محدوده تحقیق (مشتریان شعب بانک ملی ایران و بانک پارسیان در شهر قزوین)، حمایت نمی کند . یعنی افزایش رضایت مشتری در نظر مشتریان ، به طور مستقیم باعث افزایش فعالیتهای حمایتی توصیه شفاهی در بانک ملی ایران و بانک پارسیان نمی گردد .

فرضیه (۸) :

H_0 : افزایش رضایت مشتری تاثیر مستقیم و معناداری بر کاهش تغییر تمایل ندارد .

H_1 : افزایش رضایت مشتری تاثیر مستقیم و معناداری بر کاهش تغییر تمایل دارد .

با توجه که آماره $t=1/24$ برای بانک ملی ایران و آماره $t=1/05$ برای بانک پارسیان که کوچکتر از مقادیر بحرانی $1/64$ است بنابراین فرض صفر تایید می گردد و افزایش رضایت مشتری بر کاهش تغییر تمایل در بانک ملی ایران و بانک پارسیان دارای اثر مثبت و معناداری نمی باشد .

تفسیر نتایج آماری استخراج شده :

طبق فرض هشتم این تحقیق، رضایت مشتری باید به صورت مستقیم، بر کاهش تغییر تمایل در بانک ملی ایران و بانک پارسیان تاثیر گذارد . به عبارت دیگر با افزایش رضایت مشتری ، میزان تغییر تمایل کاهش یابد، نتایج بدست آمده از پژوهش حاضر، این فرضیه را در محدوده تحقیق (مشتریان شعب بانک ملی ایران و بانک پارسیان در شهر قزوین)، حمایت نمی کند . یعنی افزایش رضایت مشتری در نظر مشتریان ، به طور مستقیم باعث کاهش تغییر تمایل در بانک ملی ایران و بانک پارسیان نمی گردد .

فرضیه (۹) :

H_0 : افزایش رضایت مشتری تاثیر مستقیم و معناداری بر افزایش تعهد عاطفی ندارد .

H_1 : افزایش رضایت مشتری تاثیر مستقیم و معناداری بر افزایش تعهد عاطفی دارد.

با توجه به آماره $t=4/22$ برای بانک ملی ایران و آماره $t=3/43$ برای بانک پارسیان که بزرگتر از مقادیر بحرانی $1/64$ است بنابراین فرض صفر تایید نمی گردد و افزایش رضایت مشتری

بر افزایش تعهد عاطفی در بانک ملی ایران و بانک پارسیان دارای اثر مثبت و معناداری می باشد .

تفسیر نتایج آماری استخراج شده

طبق فرض نهم این تحقیق، افزایش رضایت مشتری باید به صورت مستقیم، برافزایش تعهد عاطفی در بانک ملی ایران و بانک پارسیان تاثیر گذارد . به عبارت دیگر با افزایش رضایت مشتری، میزان تعهد عاطفی افزایش یابد، نتایج بدست آمده از پژوهش حاضر، این فرضیه را در محدوده تحقیق (مشتریان شعب بانک ملی ایران و بانک پارسیان در شهر قزوین) ، حمایت می کند . یعنی افزایش رضایت مشتری در نظر مشتریان در طور مستقیم باعث افزایش تعهد عاطفی در بانک ملی ایران و بانک پارسیان می گردد .

نتیجه گیری

نتایج تحقیق حاضر یافته های پیشین را در کشورهای خارجی تایید نمی کند و مطابق با پایه های نظری موجود نیست .

نتایج بدست آمده نشان می دهد که افزایش شایستگی نام تجاری تاثیر مستقیم و معناداری بر افزایش رضایت مشتری در بانک ملی ایران و بانک پارسیان دارد ولی از نظر تاثیر افزایش شایستگی نام تجاری بر افزایش تعهد عاطفی و تعهد مستمر مشتری در بانک ملی ایران و بانک پارسیان این رابطه مثبت و معنادار نمی باشد .

همچنین افزایش رضایت مشتریان بانک ملی ایران و بانک پارسیان تاثیر مستقیم و معناداری بر افزایش توصیه شفاهی و کاهش تغییر تمایل نداشته است.

همچنین افزایش تعهد عاطفی دارای تاثیر مستقیم و معناداری بر افزایش توصیه شفاهی در نزد مشتریان بانک ملی ایران و بانک پارسیان نمی باشد .

همچنین افزایش تعهد عاطفی دارای تاثیر مستقیم و معناداری بر کاهش تغییر تمایل در نزد مشتریان بانک ملی ایران و بانک پارسیان نمی باشد .

همچنین افزایش تعهد مستمر دارای تاثیر مستقیم و معناداری بر کاهش تغییر تمایل در نزد مشتریان بانک ملی ایران و بانک پارسیان نمی باشد .

همچنین افزایش رضایت مشتریان در بانک ملی ایران و بانک پارسیان تاثیر مستقیم و معناداری بر افزایش تعهد عاطفی دارد.

محدودیت‌های تحقیق

این تحقیق در سه بعد زمانی ، مکانی و موضوعی تحت محدودیت‌های زیر قرار داشت :

۱- محدودیت زمانی : در این تحقیق جمع‌آوری اطلاعات از افراد جامعه در بهار ۸۸ صورت پذیرفته است . لذا با توجه به شرایط ویژه‌ای که بر فرهنگ استفاده از خدمات شرکت‌های بیمه‌ای حاکم است ، رفتار مشتری تحت تاثیر این فرهنگ قرار دارد . از این رو بسته به شرایط علمی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی ، رفتارهای متفاوتی از جانب مشتریان در شرایط فعلی صورت می‌پذیرد .

۲- محدودیت مکانی : تحقیق حاضر از نظر مکانی صرفاً محدود به بخش خاصی از ایران بوده است و شهر قزوین نمی‌تواند نماینده خوبی از رفتار مشتریان در کل کشور باشد . از این رو نتایج این تحقیق صرفاً به محدوده مکانی نمونه گیری در این تحقیق قابل تعمیم است .

۳- محدودیت موضوعی : از آنجا که این تحقیق بر حوزه علوم انسانی و به ویژه رفتار مصرف کننده تمرکز دارد، می‌توان یافته‌های آن را صرفاً در حوزه علوم انسانی تعمیم داد و انتظار نمی‌رود که در مورد مقایسه نتایج بدست آمده در سایر حوزه‌های علوم نیز استنباط کند .

بنابراین با توجه به نتایج حاصل شده از تحقیق حاضر پیشنهاد می‌شود به موارد زیر توجه گردد :

- با توجه به نتایج حاصل شده از تحقیق حاضر و اهمیت شایستگی نام تجاری در افزایش وفاداری نسبت به نام تجاری، شرکتها و مدیران بازاریابی می‌بایست ، به منظور ایجاد شایستگی نام تجاری برای خدمات خود، در جهت ایجاد و نگهداری وفاداری مشتریان تلاش می‌نمایند . لذا محققان و بازاریابان در ابتدا می‌بایست این عوامل را شناسایی کنند و فعالیت‌های شرکت را در جهت افزایش وفاداری هماهنگ نمایند تا به این ترتیب شایستگی نام تجاری نیز بصورت مستمر افزایش یابد .
- با توجه به این که در تحقیقات مختلف مشخص شده است هر چه مشتریان وفادارتر باشند ، بیشتر تمایل به حفظ روابط بلند مدت خواهند داشت در حقیقت در این جا باید به این نکته توجه کرد که اولاً افزایش وفاداری و سایتهای وفاداری در جهت افزایش شایستگی نام تجاری باشد و ثانیاً می‌توان از مکان افزایش شایستگی نام تجاری بر وفاداری در جهت افزایش سود و درآمد شرکت استفاده کرد .
- با توجه به این که در تحقیق حاضر مشخص شد که یکی از عوامل اصلی مرتبط با وفاداری، شایستگی نام تجاری می‌باشد، محققان و نیز مدیران بازاریابی می‌بایست در ابتدا

عوامل موثر بر این متغیر را شناسایی کرده و در نهایت در جهت تقویت شایستگی نام تجاری در نظر مشتری تلاش کنند. در حقیقت پیش رفتن در جهت شایستگی نام تجاری و نیز وفاداری باید در اهداف بلند مدت شرکتها منظور گردد زیرا از این طریق می‌توانند شایستگی نام تجاری خود را بالا برد و در نهایت سود بیشتری کسب کنند، که البته هدف بیشتر شرکت‌ها می‌باشد.

- با توجه به این که طبق ادبیات موضوع بین رضایت، تعهد عاطفی و تعهد مستمر ارتباطی قوی وجود دارد، پیشنهاد می‌شود عوامل موثر بر رضایت، تعهد عاطفی و تعهد مستمر شناسایی و ابزار استانداردی برای اندازه‌گیری آنها توسعه داده شود تا بتواند در افزایش وفاداری و در نتیجه سودآوری شرکت به آن توجه نمود.
- از آنجایی که تبلیغات در ایران بسیار ضعیف است و نمی‌تواند اثری قوی در نشان دادن شایستگی نام تجاری ایفا نماید، بنابراین پیشنهاد می‌شود که شرکت‌ها از سایر ابزار ترفیع نظیر روابط عمومی و مصاحبه‌های رسانه‌ای و ... استفاده نمایند.

همچنین با محققان، جهت تحقیقات آتی پیشنهاد می‌شود که :

- با توجه به این که پژوهش انجام شده مشتریان شعب دو بانک دولتی (بانک ملی ایران) و بانک خصوصی (بانک پارسیان) در شهر قزوین را به عنوان جامعه آماری، مورد مطالعه قرار داده است، لذا پیشنهاد می‌شود این فرست مطالعات در مورد سایر بخش‌های خدماتی و حتی محصولات نیز انجام گیرد تا نتایج بدست آمده با نتایج این تحقیق مورد مقایسه قرار گیرد و تصویر روشن‌تری از تاثیرات شایستگی نام تجاری بر وفاداری مشتری به دست آید.
- این تحقیق، نوعی تحقیق مقطوعی است. ضرورت دارد تحقیقات طولی در مورد این مدل مورد اجرا قرار گیرد.
- اگرچه عامل شایستگی نام و نشان تجاری در میان دو جامعه مورد مطالعه، پیشرفت مناسب و با اهمیتی را نشان داده است ولی در دستیابی به اندازه‌گیری شایستگی نام تجاری، استفاده از سایر شاخص‌ها نیز به عنوان مکمل می‌تواند مفید واقع شود.
- پیشنهاد می‌شود سایر شاخص‌های وفاداری (مانند اعتماد و اطمینان) نیز با استفاده از مدل مطرح شده مورد پژوهش قرار گیرد، هرچند تحقیقات تجربی بسیار اندکی در این زمینه و در سطح بین‌المللی وجود دارد و بعضاً به نتایج متضاد و متفاوتی منجر شده‌اند.
- با توجه به تمرکز فراوان بر مولفه‌های خدمات و نیز مطالعات کمی که در زمینه شایستگی نام تجاری به انجام رسیده است این حوزه زمینه را برای تحقیقات بیشتر فراهم می‌آورد.

- عدم تعمیم نتایج حاصل از این تحقیق در مورد سایر صنایع خدماتی و تولیدی زمینه‌ای برای تحقیقات آینده باشد.
- در حقیقت، شایستگی نام تجاری در خصوص صنایع خدماتی که در سطح کلی و یا بین المللی فعالیت دارند بر ذهن متبدار می‌گردد لذا مطالعه شایستگی نام تجاری بر شرکت‌های کوچک می‌تواند زمینه‌ای برای تحقیقات آینده باشد.
- از آنجایی که تحقیق حاضر بر روی وفاداری مشتری و حفظ مشتری متمرکز شده ایست، تحقیقات بعدی می‌تواند در زمینه سوددهی مشتری مفید واقع شود. استفاده از پایگاه داده برای شناساندن مشتریانی که شرکت را متحمل هزینه‌های کمتری می‌نمایند و در نهایت سودآوری بالایی دارند را می‌توان از طریق مفهوم مدیریت ارتباط با مشتری (CRM) علمی ساخت.
- پیشنهاد می‌شود از آنجایی که تحقیقات تجربی بسیار اندکی در زمینه شایستگی نام تجاری در سطح کلی و بین المللی وجود دارد، شایستگی نام تجاری در محیط هایی غیر از محیط های سنتی، همچون محیط مجازی در رابطه با مشتریان بالفعل و بالقوه مورد پرورش قرار گیرد.
- پیشنهاد می‌شود که نقش نام تجاری و شایستگی نام تجاری در محیط آن لاین، از طریقی که می‌تواند بر رفتار مشتری موثر واقع شود یا خیر در تحقیقات آینده مورد بررسی قرار گیرد.
- از آنجایی که صنایع خدماتی و تولیدی دارای نام های تجاری فرعی نیز می‌باشند ضرورت می‌یابد که شایستگی نام تجاری در مورد نام های تجاری فرعی نیز مورد بررسی قرار گیرد.
- وفاداری مشتریان در دوره‌های زمانی مشخص برای شناسایی خواسته‌ها و نیازهای جدید مشتریان، به صورت دائمی و مکرر، سنجیده شود.
- خدمات مطابق با خواسته‌ها و انتظارات مشتریان از بانک، گسترش داده شوند.
- فضای مناسب‌تر و امکانات رفاهی بیشتر در بانک‌ها به منظور رفاه حال مشتریان ایجاد شود.

پیوست

اساس تحلیل در برنامه لیزرل ، بر مبنای ماتریس کوواریانس بین متغیرهای مکنون و مشاهده شده است .

جدول ۷ و ۶ معرف ماتریس کوواریانس میان متغیرهای مکنون در بانک ملی ایران و بانک پارسیان است.

جدول ۶- ماتریس کوواریانس میان متغیرهای مکنون مورد مطالعه در بانک ملی ایران

متغیر	شایستگی نام تجاری	تعهد عاطفی	تعهد مستمر	رضایت مشتری	توصیه شفاهی	تغییر تمایل
۰/۶۱۲	۰/۵۸۲	۰/۶۶۶	۰/۵۹۴	۰/۴۳۱	۱	شاخص تجارتی
۰/۳۷۴	۰/۳۸۰	۰/۴۸۶	۰/۴۰۳	۱	۰/۴۳۱	تعهد عاطفی
۰/۵۹۷	۰/۵۴۶	۰/۶۲۹	۱	۰/۴۰۳	۰/۵۹۴	تعهد مستمر
۰/۶۳۸	۰/۵۹۹	۱	۰/۶۲۹	۰/۴۸۶	۰/۶۶۶	رضایت مشتری
۰/۴۷۰	۱	۰/۵۹۹	۰/۵۴۶	۰/۳۸۰	۰/۵۸۲	توصیه شفاهی
۱	۰/۴۷۰	۰/۶۳۸	۰/۵۹۷	۰/۳۷۴	۰/۶۱۲	تغییر تمایل

جدول ۷- ماتریس کوواریانس میان متغیرهای مکنون مورد مطالعه در بانک پارسیان

متغیر	شایستگی نام تجاری	تعهد عاطفی	تعهد مستمر	رضایت مشتری	توصیه شفاهی	تغییر تمایل
۰/۴۶۱	۰/۴۹۲	۰/۷۰۱	۰/۶۱۵	۰/۴۵۰	۱	شاخص تجارتی
۰/۳۷۳	۰/۳۴۶	۰/۴۷۸	۰/۵۰۴	۱	۰/۴۵۰	تعهد عاطفی
۰/۴۶۵	۰/۴۶۹	۰/۶۲۲	۱	۰/۵۰۴	۰/۶۱۵	تعهد مستمر
۰/۵۳۷	۰/۵۴۹	۱	۰/۶۲۲	۰/۴۷۸	۰/۷۰۱	رضایت مشتری
۰/۴۰۷	۱	۰/۵۴۹	۰/۴۶۹	۰/۳۴۶	۰/۴۹۲	توصیه شفاهی
۱	۰/۴۰۷	۰/۵۳۷	۰/۴۶۵	۰/۳۷۳	۰/۴۶۱	تغییر تمایل

منابع و مأخذ :

۱. اوماسکان، «روش های تحقیق در مدیریت»، محمد صایبی و محمود شیرازی، ۱۳۸۲، نشر مرکز آموزش مدیریت دولتی، تهران، چاپ اول.
 ۲. خاکی، غلامرضا، «روش تحقیق در مدیریت» مرکز انتشارات علمی دانشگاه آزاد اسلامی، چ اول، ۱۳۷۹.
 ۳. دلخواه، جلیل، «طراحی الگوی سنجش رضایتمندی مشتریان بانک ملت در راستای مشتری مداری»، ۱۳۸۳، ص ۱۲.
 ۴. طهوری، قاسم، «کاربرد روش های تحقیق در علوم اجتماعی در مدیریت»، انتشارات میر، چ اول، ۱۳۷۸.
 ۵. کرازی، ابوالفضل، مدیریت کنترل کیفیت فرآگیر (نگرش کاربردی)، تهران، مرکز آموزش مدیریت دولتی، ۱۳۷۸.
-
6. Angur M.G., Nataraajan R.&Jahera Jr J. S.,(1999), « service quality in the banking industry: an assessment in a developing economy » International Journal of Bank Marketing, Vol. 17, No. 3, pp. 116-123.
 7. Beatty,S.E., & etal, (1996), « Customer-Sales Associate Retail Relationships », Fournal of Retailing, Vol. 72, Fall, P. 223.
 8. Bolton, Rn. & Lemon, Kn. (1999), « A Dynamic Model of Customers Usage of Services: Usage As An Antecedent And Consequence of Satisfaction », Journal of Marketing Research, Vol. 36, May, P. 171.
 9. Gremler, D.D. & Gwinner, Kp. (2000), « Customer-Employee Rapport In Service Relationships», Journal of Service Research, Vol. 3 No.1, P. 82.
 10. Kotler, Philip & Armestrong, Gray (2001), Principles of Marketing, PrenticeHall, New Jersey.
 11. P. R. Smith, Dave chaffy, « emarketing excellence the heart of ebusiness », second edition, (2005), pp.100.
 12. Sureshchandar G. S. ,Rajendran C. &Anantharaman R. N., (2003), « Customer perceptions of service quality in the banking sector of a developing economy:a critical analysis », Internatinal Journal of Bank Marketing, Vol 21,No 5, 233,236.
 13. Sweeney, J, Swait, J, (2008), «The effects of brand credibility on customer loyalty», Journal of Retailing and Consumer Services, Vol. 15, pp. 179-193.
 14. Wang .A &Amrik Sohal(2002) « Customers' perspectives on service quality and relationship quality in retail encounters », Managing Service Quality, Vol. 12, No. 6, p. 427.

Investigating the Effects of Brand Credibility on Customer Loyalty in Public and Private Banks

M. Hassanzadeh, Ph.D.
A. Ghadiri, M.A.

Abstract

Achieving customer loyalty and satisfaction are important goals for today's companies. This paper examines the importance of brand credibility and customer loyalty, proposing ways to present better services.

Data from 534 samples were collected from customers of Bank Melli Iran and Parsian Bank in Ghazvin. The results show that an increase in brand credibility has a direct and meaningful effect on customer satisfaction. Moreover, an increase in loyalty commitment has a direct and meaningful effect on word-of-mouth recommendation , and anincrease in customer satisfaction has a direct and meaningful effect on loyalty.

Key words:

Brand Credibility, Satisfaction, Loyalty Commitment, Continuance Commitment, Word-of-Mouth Recommendation, Switching Propensity, Customer Loyalty, Customer Behavior